

Høringssvar vedr. den sociale bæredygtighedsplan

Landsforeningen Autisme Kreds Østjylland takker for muligheden for at give vores høringssvar. Vi kan slet ikke se autisme indtænkt i den foreliggende bæredygtighedsplan. Vi kan heller ikke se vores bidrag fra forarbejdet noget sted i denne plan, derfor bliver vores høringssvar så langt.

Tema 1 Børn.

For at børneliv med autisme kan blive gode liv, kræves der høj faglighed fra de personer, der er omkring børnene. Det betyder, at

- både børn med autisme, deres forældre og evt. søskende skal tilbydes psykoedukation, så de ved, hvad de står med - og hvad de kan gøre for at hjælpe på den rette måde
- enhver medarbejder i Århus kommune, der **kan** få med autister at gøre, skal have kurset Autismeindsigt og kursus i LowArousal - disse ligger hos CSB i deres online tilbud.

Relationer er vigtige, derfor er kendt ledsagelse vigtigt for både børn og voksne med autisme, hvis de skal kunne deltage i samfundets tilbud. Frivillige er ikke nok. Det medfører, at disse ledsagere skal tilknyttes barnets fritidsliv i foreningerne og idrætslivet, og ledsagerne bliver dermed kommunikationskanalen mellem fritidsliv og hjem. Det er i denne forbindelse vigtigt at huske på, at autisme er stærkt arveligt, og at børnenes kommunikationshandicap også kan findes hos forældrene.

Hvis nøgletal i den demografiske måling viser en stigning i autisme, medfører det behov for flere med autisemefaglig kompetence på alle niveauer i kommunen.

Tema 2 Unge

Unge med handicap er generelt ikke nævnt, og derfor bærer teksten heller ikke præg af forståelse for autisters behov og sårbarheder.

Der skal være autismevidende medarbejdere på UUs modtagelse, som også har blik for komorbide lidelser, som skal medtænkes i de unges fremtid - også selv om de ikke er udredte endnu.

Tag autisme hensyn hele vejen.

Giv alt på skrift,

Ingen medarbejderskift - projektansatte sagsbehandlere er gift for autister.

Ved indkaldelse til møder i kommunen skal der være reelle dagsordenpunkter, og man skal dele noter i sagen som referat.

Boliger afhænger af tilbud i det almene boligbyggeri til moderate priser - og det står stille pt.

2.1.2 Tre år efter oprettelse på boligportalen er der ikke kommet tilbud endnu.

2.1.3 Digital Uboxen: Skal den anvendes af autister, skal den testes af autister.

FGU fremskudt rådgivning: Bliver det med skiftende bemanning? For at autister kan bruge det, kræver det en fast medarbejder, så man kan danne relation.

Hvem er unge med funktionsnedsættelse? Hvis vi taler om autister, så holder forventningen om besparelser ikke. Der er grænser for, hvad de kan bidrage med af besparelser. Hvis ikke de støttes rigtigt, så bliver de dyre borgere med mange psykiatriske overbygninger.

Ungecentret: Kunne det være stedet for pige- og børnegrupper fra 12 år og frem.

Tema 3 Psykisk sygdom.

Tema 3 overser autister, som er en stor del af hjemløsegruppen, da de ofte er udiagnosticerede.

Psykisk sygdom er ofte en komorbiditet til autisme, fordi autismen har været ignoreret - eller man har været i forkerte rammer for længe.

Århus kommune fodrer selv systemet med psykisk syge borgere.

De psykiske sygdomme kan behandles, men de underliggende traumer er blivende, og autisme kan ikke behandles væk.

Økonomibaseret inklusion er en hindring, ligesom manglende faglighed er det.

3.1.1 Virtuelt tiltag f.eks. psykoedukation. Unge, der har gået i folkeskole, har ingen selvindsigt.

3.1.2 Jan Kirkegård (tidl. Chef for PPR) mente ikke, han kendte et eneste barn med ADHD uden autistiske træk, så tilgår man ikke mennesker med ADHD med autis MEPædagogik, hjælper man ikke på den rigtige måde.

Selvskadende unge traumatiserer også frivillige og de andre unge, som er sammen med dem - ikke kun forældre og personaler. Psykiatrisk modtagelse er nedlagt.

3.2. Voksen udredte, udredes hos private psykiatere, og man skifter til sygesikringsgruppe 2 for at kunne få tilskud, og så står man uden kontakt til egne læge da de færreste vil have dig som gr.2 medlem.

3.2.1 er der tidsramme på et akut tilbud, eller vil nogen have det permanent, fordi det er det bedste, kommunen kan tilbyde.

3.2.3 specialteam bør også have Autismeindsigt.

3.3.5 her skal tænkes efteruddannelse af kompetencer med henblik på kommunikation med autister. Husk pårørende også kan have autisme - autisme er stærkt arveligt.

3.3.6 man skal huske at ledelse skal forpligtes på viden om autisme. Autismen forudsætter specialviden fra de professionelle medarbejdere omkring borgeren. Hvis man ikke bruger den rette autis MEPædagogik, virker alt andet ikke.

Tema 4 Hjemløse

4.1 Man skal have blik for de hjemmeboende, som ikke er i kontakt eller skrevet op til bolig og derfor først bliver synlige, når forældrene dør.

Mange hjemløse er udiagnosticerede autister. Kunne man tænke i at lave opsøgende psykiatriske team med autismeindsigt, så disse kunne få udredning og den rette hjælp.

4.1.2 Autister kan ikke motivere sig selv, de skal kunne se meningen med opgaven. De gør ikke noget, fordi "sådan gør man".

Opsøgende team i boligforeninger: Hvis man bor på skjult adresse og beskyttet med polititilhold, så kan der være god grund til ikke at udsætte borgeren og destruere indbo.

Sanseforstyrrelser gør boligsøgning vanskelig, det kan dreje sig om støj fra omliggende virksomheder, lejligheder, ventilationsanlæg mv. Det kan også dreje sig om utryghed på trapper, stisystemer mv.

Der skal være mulighed for servicehunde og accept fra omgivelserne af, at man har den hund, og at den ikke må klappes, den er på arbejde.

4.2.3 nyt tilbud til unge med særlige psykiatriske behov

Er det et midlertidigt tilbud, eller er det tænkt som en permanent løsning for nogle, som nu er under 25 år? Eller skal man flytte, når man bliver 25 år?

Skiftende frivillige skal ikke påtage sig skalopgaver, som rettelig bør udføres af fagpersonale. Frivillighed skal være krymmel på lagkagen.

4.3.1 Her skal tilbydes psykoedukation:

- ikke-diagnosticerede autister
- sent diagnosticerede autister
- autister, hvis forældre er væk

Disse mangler viden om sig selv og deres handicaps indflydelse på deres liv.

Tema 5 Voksne med handicap.

5.1 tryghedsskabende teknologi

Unge med autisme, der har gået i folkeskole eller ungdomsuddannelser, har aldrig fået ADL-træning - de tror, de kan, men autister kan ikke selv initiere motivation. Der skal skabes struktur og gives *et lille puf* i ryggen - det betyder, at de ikke kan spares på. Der kræves autisemefaglighed og tætte relationer.

186 nye boliger,

Hvor lang er ventelisten til botilbud nu?

Hvad baserer man skønnet på?

Er der taget højde for alle de børn med ASF, der er skolevægrere og som sandsynligvis bliver borgere med psykiatriske overbygninger?

Overvej varrestuer og fællesspisning for udeboende med autisme og bostøtte. (Bydelshuse) Tænk flex-/skånejob til bæredygtig madlavning.

Hvad tænker man på, når man taler om velfærdsteknologi som tryghedsskabende, beroligende investeringer?

Husk, at mange med autisme ikke selv danner Melatonin.

Man kunne investere i en Tryghedsknap til borgere på bosteder eller i egen bolig.

Brug folks fagligheder rigtigt, pædagoger er ikke uddannet til rengøring.

Covid-følger: Vær opmærksom på, det kan medføre flere med psykiske udfordringer og behov for særlige boliger.

Borgere med autisme lider af udtrætning, så at tro, de både kan lave mad, gøre rent og have et job, når de er visiteret til et bosted, er at skyde vildt over målet.

Ethvert skift er svært - også sagsbehandlerskift.

Projektansatte sagsbehandlere er gift for voksne med autisme.

5.2 hvem omhandler det?

Mennesker med funktionsnedsættelser kan også have autisme - men autister har ikke nødvendigvis funktionsnedsættelser.

5.2.1 der skal tænkes i efteruddannelser og løbende supervision af personaler, så de ikke forråes.

5.3.1 Idrætsaktiviteter i sydbyen.

Indendørs aktiviteter i Vikingedalens gymnastiksal vil være OK, men udendørs baner vil forstyrre de faste beboere i Vikingedalen.

Godt at man er opmærksom på, at for meget aktivitet vil forstyrre beboerne i Vikingedalen.

Kunne man etablere idrætstilbud i de lokale idrætsforeninger - med frivillige fra f.eks. URK og idrætsuddannelserne som støtte.

Pårørendesamarbejde: Husk, at pårørende lever ikke så længe som borgerne. Forventningsafstemning er vigtigt ved indflytning på bosted. Hvem laver hvad.

Hvorfor tænker man ikke ergo- og psykomotoriske terapeuter ind tværfaglighed og høj autismeindsigt er godt.

Sansforstyrrelser: Borgere med autisme kan have enten hypo- eller hyper-smertetærskel.

Sansforstyrrelser og kost: Vil man undgå at udvikle spiseforstyrrelser, må man vide noget om autisme, når man skal vejlede om kost.

5.3.1 sundhedskonsulent uden autismeviden dur ikke.

Generelt.

Den sociale bæredygtighedsplan tager i sin formulering udgangspunkt i normalbefolkningen. Men i de reelle målgrupper er der tale om en meget høj andel af autister, som kræver høj faglighed og viden om autisme, for at de kan få glæde af initiativerne i planen.

Familiehuset på Sønder Allé og Psykiatriens Hus mangler psykisk tilgængelighed.

Hele teksten om bæredygtighed bærer så meget præg af, at det er en projektansat uden autisemekendskab og forståelse for, hvem målgrupperne er - og uden systematik i, hvad de betyder, for de bruges i flæng. Det er vældig fint at ville se på menneskers udviklingsmuligheder, men når man gør det, skal man stille realistiske krav og respektere, at menneskets funktionsnedsættelse er begrænsende for dets udfoldelse. Det er disrespekt at overse dette. Man får diagnoser af en grund, ikke bare fordi man ikke gider.

Vi kan ikke genkende vores bidrag i den foreliggende plan.

Vi havde da troet, at de nyvundne erfaringer fra Kilebo ville have smittet af på bæredygtighedsplanen i form af krav om høj faglighed og autismeviden samt fokus på efteruddannelse, supervision og relationsdannelsens afgørende betydning for autisters trivsel. Personaleskift er - som alle andre skift - gift for autister.

Mennesker i de rette rammer trives.

Er der taget højde for de lige aftalte lønstigninger til medarbejdergruppen i de beregninger, der ligger i appendiks?

Er der taget højde for øget demografisk tilgang på autismeområdet, samt at børn i utilstrækkelige skoletilbud får psykiatriske overbygninger i stadigt stigende omfang - og at de derfor vil kræve mere indgribende og dyrere tilbud som voksne?

Århus kommune fodrer selv systemet.

Mange autister med psykiatriske overbygninger kræver dyre enkeltmandstilbud for at kunne trives. Der er penge at spare, hvis kommunen giver den rette hjælp fra start fremfor at eksperimentere med utilstrækkelige tilbud.

Vi vil anbefale et tættere samarbejde med Børn og Unge-forvaltningen - derved kan man tidligere gøre det rigtige for børnene, og kommunen vil spare penge på den lange bane. En tidlig indsats kan startes ved en screening af alle børn ved skolestart - kognitive handicap skal ikke ignoreres, vi screener for ordblindhed, vi bør også **screene for autisme**.

Med venlig hilsen

Marianne Banner, kredsformand.